

בתי-המשפט

1

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

<u>התובעת</u>	גליה גוטמן ע"י ב"כ עו"ד נילי שגיא	<u>בעניין:</u>
	נגד	
	1. בריזה עולם של מטיילים בע"מ 2. אורית רג'ואן שלישי 3. יואב שלישי 4. אילן לכיש	
<u>הנתבעים</u>	עובדיה גבאי ואסף אבישר ע"י ב"כ עוה"ד	

פסק דין

מבוא

1. התובעת היא עיתונאית העוסקת בתחום הטיולים והמסעות לחו"ל. היא פרסמה באתר האינטרנט Ynet כתבה שכותרתה 'אם תהיו נחמדים נשלח אתכם לסיביר' (להלן: "הכתבה"). במסגרת הכתבה שולבו שמונה תמונות שצולמו על ידי התובעת.
2. לפי הנטען בכתב התביעה העתיקו הנתבעים את הכתבה לאתר אינטרנט פרסומי המתפרסם על ידם, אתר Breeza, מבלי שקיבלו את הסכמת התובעת ומבלי שנתנו לה קרדיט מלא.
3. לאחר ישיבת קדם המשפט הודיעה התובעת, בהינתן האמור בכתב ההגנה, כי היא מבקשת לדחות את התביעה כנגד הנתבעים מס' 1-3 לאחר שהוברר כי אין קשר בינם לבין הפרסום באותו אתר והמחלוקת בין נתבעים אלה לבין התובעת היא בשאלת הוצאות המשפט המגיעות להם.
4. בכל הנוגע לנתבע מס' 4 (להלן: "הנתבע") הוסכם בין הצדדים בישיבת קדם המשפט כי יסכמו את טענותיהם על בסיס המסמכים שבתיק.

העובדות והשאלות העומדות להכרעה

בתי-המשפט

2

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

5. אין למעשה מחלוקת על כך שהנתבע אכן העתיק את הכתבה ושילב אותה באתר אחר breeza.co.il תוך שנרשם בכתבה כי היא נלקחה מאתר [ynet](http://ynet.com) ומוזכר שמה של התובעת בפתח הכתבה. כמו כן נכתב מתחת לאחת התמונות 'צילומים: גליה גוטמן'. עוד אין מחלוקת על כך שלא ניתנה הסכמת התובעת להעתיק את הכתבה והתמונות.
6. הנתבע טען במכתבו מיום 11.5.08 (נספח ה' לכתב התביעה) כי כיון שהתרשם מהכתבה התכוון להפנות אליה מתוך האתר שלו בקישורית אך משלא הצליח ליצור קישורית העביר את כל הכתבה לאתר ובאותה עת לא סבר כי הדבר פסול.
7. כמתואר בסיכומיו 'משנאש מדרך זו (הצבת הקישורית – א.ד.) פעל הנתבע במסגרת "גזור והדבק" להעברת הכתבה במלואה מבלי לנגוע ו/או לשנות דבר וחצי דבר' (סעיף 10 לסיכומים).
8. התובעת טוענת כי זכויות היוצרים בכתבה ובתמונות הן שלה וכי הופרו על ידי הנתבע. לשיטתה מדובר בחמש הפרות שונות של זכות היוצרים (עבור הכתבה ועבור כל אחת מהתמונות) ובפגיעה בזכות המוסרית שלה עבור שלוש מארבע התמונות.
9. הנתבע חולק על כך שזכויות היוצרים של הכתבה הן של התובעת וטוען כי התובעת לא הראתה אישור מאת המו"ל של אתר האינטרנט כי הזכויות שייכות לה. עוד טוען הנתבע כי לא סביר לדרוש מכל קורא לחפש מי הבעלים של זכויות היוצרים בכל כתבה ולחקור האם זה העיתון או אתר האינטרנט או הכותב. לפיכך, ובהיעדר הוראה של התובעת לאתר האינטרנט למנוע את הפצת המאמר לגורמים אחרים ויתרה התובעת על זכות הוטו שלה. טענה נוספת שמעלה הנתבע נוגעת לכך שפעל להסרה מיידית של הכתבה לאחר הפניה אליו. הוא סבור כי בשל ההסרה המיידית פקעה זכות הפיצוי של התובעת. הנתבע טוען גם כי אתר אינטרנט אינו בגדר אמצעי תקשורת תוך שהוא עושה היקש מחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965.

בתי-המשפט

3

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

10. באשר למספר ההפרות טוען הנתבע כי מדובר בהפרה אחת שהיא חלק ממסכת אחת בלבד ואין להתייחס לכל תמונה בנפרד. מדובר, כך הטענה, בהעתקת כתבה אחת הכוללת בתוכה תמונות והעתקה כזו, שאין בה שינוי, מהווה אקט העתקה אחד.

האם לתובעת זכות יוצרים בכתבה ובתמונות והאם זכות היוצרים הופרה

11. מבין הטענות הרבות שהעלה הנתבע מצאתי להתייחס בקצרה לשאלה זו. אף שהכתבה פורסמה באתר האינטרנט מקובלת עלי עמדת התובעת כי יש לראותה כמחברת היצירה וכבעלים הראשון של זכות היוצרים בה וזאת אלא אם היה נקבע אחרת במערכת היחסים שבינה לבין אתר האינטרנט.

12. משלא פעל הנתבע להבאת ראיה הסותרת חזקה זו – והתומכת בטענתו כי בעל הזכות הוא מפרסם אתר האינטרנט וכי קיימים קשרי עובד מעביד בינו לבין התובעת, הוא אינו יכול להתגונן בטענה כי לתובעת אין זכויות.

13. גם בשאלה הנוספת שעורר הנתבע האם הסרת הכתבה באופן מיידי מאיינת את עצם ההפרה איני סבור כי יש ממש בטענות. עיון בפסק הדין אליו מפנה הנתבע (ת.א.ת"א) 1559/05 **חמדה גלעד נ' נטויזן בע"מ** (פורסם במאגרים, 2009)) מעלה כי מדובר במקרה אחר לגמרי שבו נותנת הנתבעת שירותי אינטרנט והעתקת האייקונים, נשוא אותה תביעה, נעשתה על ידי גולשת חיצונית לאחד הפורומים. במקרה שבפני ההעתקה נעשתה על ידי הנתבע לאתר אינטרנט שבניהולו ובהפקתו והדברים שונים. בנסיבות אלה לא מצאתי כי יש להחיל את כלל 'ההודעה וההסרה' הנטען על ידי הנתבע. עוד לא מצאתי כל מקום להשוואה מחוק איסור לשון הרע אליו הפנה הנתבע.

14. מכאן, נקודת המוצא לבחינת חבות הנתבע היא כי אכן לתובעת זכויות יוצרים שהופרו.

בכמה הפרות של זכות היוצרים מדובר

בתי-המשפט

4

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

15. לצורך הכרעה בשאלת גובה הפיצוי המגיע לתובעת יש להידרש, בהינתן הפיצוי הסטטוטורי לשאלה בכמה הפרות מדובר.
16. התובעת טוענת, כאמור, כי מדובר בחמש הפרות: הכתבה וכל אחת מהתמונות. היא נסמכת בעניין זה על פסק דינו של בית המשפט העליון בע"א 3616/92 **דקל שירותי מחשב להנדסה בע"מ נ' חשב היחידה בין קיבוצית**, פ"ד נא (5) 337 (1997) (להלן: "דקל") שם נקבע כי כל אחת מהחוברות שהועתקו הוא יצירה בפני עצמה. עוד מפנה התובעת לפסק הדין שניתן בת.א. (י"ם) 6182/04 **לייבדאנאס נ' קומפיווב** (פורסם במאגרים, 2005) (להלן: "לייבדאנאס"). עמדת התובעת היא כי הכתבה היא יצירה עצמאית העומדת בפני עצמה וכך גם כל אחת מהתמונות. היא סבורה כי אין לראות בהן מקשה או מסכת אחת שכן ניתן היה להחליט על פרסום כל אחת מהם שכן הן אינן מחוברות ולכל אחת ערך כלכלי. היא מוסיפה שכל אחת מהתמונות צולמה תוך השקעת זמן, מחשבה ומשאבים נפרדים בידי התובעת. התובעת מתייחסת בסיכומיה לפסק הדין שניתן על ידי בעניין דומה (ת.א. (שלום י"ם) 15155/06 **שגיא קופר נ' תבירו ואחרים** (פורסם במאגרים, 2008) (להלן: "קופר")) שם יושמה הלכה זו על העתקת מספר תמונות מאתר אינטרנט אחד לאחר.
17. בסיכומיה מתייחסת התובעת גם לפסק דין נוסף שניתן לאחרונה והוזכר בישיבת קדם המשפט – פסק הדין בעניין אקו"ם (רע"א 4148/09 **אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בע"מ נ' יום טוב (טוביה) חדד** (פורסם במאגרים, 2009) (להלן: "אקו"ם"). היא סבורה כי אין ללמוד ממה שנקבע שם לענייננו.
18. לחילופין, ככל שעמדתה לא תתקבל, מבקשת התובעת לראות בכתבה מסכת אחת ובתמונות מסכת שנייה ולהטיל את הפיצוי הסטטוטורי המלא על שתיהן.
19. הנתבע טוען כי מדובר לכל היותר במסכת אחת היוצרת הפרה אחת. הוא נסמך על פסק הדין בעניין אקום. לשיטתו מדובר בהעתקה של הכתבה כמכלול על התמונות הכלולות בה כפי שהיא וככל שהייתה הפרה מדובר בהפרה אחת.

בתי-המשפט

5

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

20. גם במחלוקת זו מצאתי כי יש לקבל את עמדת התובעת. עיון בעמדת הנשיא שמגר בפרשת ניניו מבהיר את ההבחנה בין מספר אקטים של הפרה של זכות יוצרים אחת לבין מספר הפרות:

"הפרה", אשר בה דן הסעיף ואשר בגינה ניתן לבקש פיצוי סטטוטורי, מוסבת, בדרך כלל, על זכות יוצרים אחת שהופרה על-ידי הנתבע, ואין זה משנה, מהו מספרם של האקטים המפרים ששימשו בהפרתה של אותה הזכות. את הביטוי "כל הפרה" יש לפרש כמתייחס לכל סוג הפרה; הווי אומר, אפשר להטיל את הפיצוי הסטטוטורי מספר פעמים, רק מקום בו הנתבע או הנתבעים הפרו מספר זכויות יוצרים אשר בגין הפרתן הם נתבעים."
(ע"א 592/88 שמשון שגיא נ' עזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו (2) 254, 273 (1992) (להלן: "ניניו").

21. כך גם לא ניתן לקבל את עמדת הנתבע כנובעת מתוך פסק דינה של כב' השופטת מ' מזרחי בעניין לייבדיאנאס. באותו עניין דנה כב' השופטת מזרחי במקרה שבו העתיקה הנתבעת דפים מאתר האינטרנט של התובעת. בית המשפט קבע כי:

"בהעדר הוכחה כאמור, אני מתקשה לקבוע כי כל דף אינטרנט אשר הועתק מאתרה של התובעת (כאמור, מדובר בארבעה דפים), עומד בפני עצמו. בהקשר זה אוסיף כי על פי תצהיר התובעת ועל פי תוכן הדפים שהוצגו, אתרה של התובעת משמש עבורה כלי פרסומי ושיווקי, בהיותו אתר המתאר בכללותו את פעילותה ובו היא מציעה גם את שירותיה. כבר נאמר לעיל כי, בחלק מהדפים הרלבנטיים מתארת התובעת את פעילותה ובחלק אחר מציעה התובעת מסלולי התקשרות שונים וחווה התקשרות. באופן כזה, צירוף דפי האינטרנט השונים, נותן תמונה שלמה אחת. בנסיבות אלו, דומה כי גם מבחן הערך הכלכלי העצמאי (ראו ענין דקל הנ"ל, סעיף 15 לפסה"ד), מוביל בענין דן לאותה מסקנה, ומכל מקום, לא נטען אחרת. כל שנטען לענין עצמאות היצירות הוא שיש אליהן כניסה נפרדת. אין די בכך. התובעת לא הוכיחה כי כל אחד מדפי האינטרנט בהם מדובר הוא בעל חשיבות כלכלית נפרדת ומהווה דף הנצרך על ידי משתמשי האתר בנפרד. כמו כן, לא הוכחה מידת ההשקעה הנפרדת בכל דף. לכן, אין בידי להגיע למסקנה כי מדובר ביצירות נפרדות. לאור האמור, העתקת דפי האינטרנט היא בגדר הפרה של זכות יוצרים אחת."

בתי-המשפט

6

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

22. כפי שכתבתי בעניין קופר, דברים אלה אינם מתאימים למקרה שבפנינו. מדובר בהעתקה של טקסט שלם של כתבה ובהעתקה של מספר תמונות שכל אחת מהן היא שונה ונפרדת, מתעדת עניין אחר ואיזור אחר והצריכה זמן ומאמץ נפרדים לצילומה.

23. עוד מקובלת עלי עמדת התובעת כי לא ניתן ללמוד מעניין אקו"ם לענייננו. אף שכב' השופט דנציגר מזכיר את ההבחנה בין סוג הזכות שנפגעה לבין מספר האקטים המפרים כוונת הדברים ברורה והיא אינה מתייחסת למצב שכזה שבו הועתקו ארבע תמונות שונות. בהקשר זה אציין כי עיון בנסיבות אותו מקרה מעלה כי דובר בהשמעה רצופה של 13 יצירות מוזיקליות ובמצב שבו אדם שבא לעקוב אחר ההפרות לא אמר דבר לאחר ההפרה הראשונה והמשיך לאפשר את ההשמעה. בית המשפט המחוזי מצא בעת הדיון בערעור כי יש לחייב את המשיבים בפיצוי עבור הפרה אחת בלבד וזאת בעיקר משיקול זה (ר' תיאור הנסיבות בע"א (חי') 5079/07 אקו"ם נ' דרך בניה (פורסם במאגרים, 2009)).

24. מבחינה זו אני סבור כי יש לייחס לכתבה ולכל אחת מהתמונות השקעה נפרדת וחשיבות כלכלית נפרדת ואין לראותן כיצירה אחת. עצם העתקן בהינף אחד של העתק – הדבק אינו משנה את מהותן הנפרדת של הכתבה ושל כל אחת מהתמונות.

25. לסיכום, הנתבע הפר את זכות היוצרים של התובעת חמש פעמים: בהעתקת הכתבה ובהעתקת כל אחת מארבע התמונות שהוכללו בכתבה המועתקת באתר Breeza.

הפיצוי הסטטורי

26. סעיף 3 א' לפקודה, שחל נוכח מועד ההפרה קובע כי:

"לא הוכח הנזק שנגרם בהפרת זכות יוצרים, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לו לכל הפרה פיצויים בשיעור שלא יפחת מ- 10,000 ש"ח ולא יעלה על 20,000 ש"ח;..."

בתי-המשפט

7

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

27. התובעת מבקשת בסיכומיה כי יפסק לה פיצוי בסכום של 20,000 ₪ לכל הפרה ובסך הכל 100,000 ₪ עבור חמש הפרות. הנתבע עומד בסיכומיו על הנסיבות המיוחדות שהביאו להפרת זכות היוצרים ובהן כי לא התכוון כלל לעשות כן והדבר אירע בשל כך שלא יכול היה להציב קישור לאתר; הסרה מיידיית של הכתבה לאחר שנודע לו על טענת התובעת לזכות יוצרים ותום לבו המוחלט. הוא מצביע על כך שלתובעת לא נגרם כל נזק.

28. הנשיא שמגר מזכיר בפסק הדין בעניין ניניו את השיקולים שהביאו לקביעת סכום הפיצוי הסטטוטורי:

"בבחירת סכום הפיצויים ללא הוכחת נזק שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את שתי מגמות היסוד שבדיני זכויות יוצרים: האחת - פיצויו של בעל הזכות; השנייה הרתעתם של המפר ושל מפריים פוטנציאליים אחרים. מחד גיסא, מחייבת המגמה הראשונה שלא להיתלש לחלוטין מאומדן נזקו המשוער הממשי של התובע ולא להביא להתעשרותו שלא כדין."
ר' גם דקל, עמוד 352-353; ע"א (חי') 4886/99 אקו"ם נ' מאי מסעדות בע"מ (לא פורסם); ת.א. (שלום עפולה) 1370/03 אקו"ם נ' פורמן (לא פורסם).

29. בעת הערכת הפיצוי הסטטוטורי נקבע בפסק הדין בעניין ניניו כי יש לשקול את 'עוצמתן, מספרן ומשכן של הפרות; סוג היצירה; אשמו של המפר; אופיו וגודלו של העסק המפר'. עם זאת, עדיין ככל שלא הוכח נזק יש לפסוק את הפיצוי המינימאלי וזאת בשל שיקולי ההרתעה שהינה תכליתה המרכזית של קביעת הפיצוי הסטטוטורי המינימאלי (השווה ע"א (ת"א) 3130/05 רוטר ישעיהו נ' בוצ'צ'ו שלומי (פורסם במאגרים, 2007)).

30. לפיכך, מצאתי כי יש מקום לפסוק לתובע את הפיצוי הסטטוטורי המינימלי עבור כל אחת מחמש הפרות ואין מקום לחרוג ממנו. למסקנה זו הגעתי בשל השיקולים הבאים:

בתי-המשפט

8

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

- א. אף שמדובר בהפרה אחת המתייחסת לכתבה ובארבע הפרות המתייחסות לתמונות ומדובר בחמש הפרות שונות עדיין אין להתעלם מהמכלול שהפרת זכות היוצרים נעשתה בכתבה אחת שפורסמה באתר אחד.
- ב. משך ההפרה לא היה ממושך וזו הופסקה לאחר קבלת מכתב בא כוח התובעת.
- ג. אין מדובר בהפרת זכות היוצרים לצורך מסחרי ישיר אלא בהענקת כתבה ותמונות אינפורמטיביות על יעד תיירותי.
- ד. הנזק הכלכלי שנגרם לתובעת, אם נגרם, היה מזערי.
- ה. ההפרה נעשתה בתום לב וללא כוונת זדון.

הפרת הזכות המוסרית והפיצוי בגינה

31. כאמור לעיל, טוענת התובעת גם להפרת הזכות המוסרית שלה בשלוש מתוך ארבע התמונות. הנתבע חולק על כך וטוען שתי טענות: האחת כי מדובר כאמור במכלול אחד והאחרת כי נכתב מתחת לתמונה הראשונה: 'צילומים: גליה גוטמן', כפי שהיה בכתבה המקורית. הוא סבור כי די בכך כדי להספיק לצורך מילוי הזכות המוסרית בכל התמונות.
32. סעיף 4א' לפקודת זכות יוצרים קובע כי:

- "(1) מחבר זכאי ששמו ייקרא על יצירתו **בהיקף ובמידה המקובלים**.
- (2) מחבר זכאי שלא ייעשה ביצירתו כל סילוף, פגימה או שינוי אחר, או כל פעולה שיש בה משום הפחתת ערך ביחס לאותה יצירה, העלולה לפגוע בכבודו או בשמו של מחברה.
- (3) פגיעה בזכות לפי סעיף זה היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש], יחולו עליה.

בתי-המשפט

9

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

- (4) זכותו של מחבר לפי סעיף זה לא תהיה תלויה בזכותו החמרית באותה יצירה, והיא תעמוד לו אף לאחר שזכות זו, כולה או מקצתה, הועברה לאחר.
- (5) בתביעה לפי סעיף זה זכאי המחבר לפיצויים בסכום שיקבע בית המשפט לפי נסיבות המקרה, אף אם לא הוכיח נזק ממון; הוראה זו לא תגרע מסמכות אחרת של בית המשפט לפי פרק ה' לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]."

33. אף שכאמור לעיל, מסקנתי כי יש לראות בכל אחת מהתמונות יצירה נפרדת איני סבור כי בנסיבות אלה הופרה הזכות המוסרית של התובעת ומכל מקום גם אם הופרה איני סבור כי יש הצדקה בנסיבות מקרה זה לפסיקת פיצוי נוסף.

34. הכתבה והתמונות הועתקו באופן מלא וללא כל שינוי תוך שבתחילת הכתבה נזכר שם התובעת וכן מתחת לתמונה הראשונה. אזכור שם התובעת מתחת לתמונה אחת בלבד תוך הציון כי **הצילומים** נעשו על ידה, סיפק את התובעת עצמה, בעת שהכתבה פורסמה במקור באתר Ynet. ולכן, מצאתי כי יש בכך משום מילוי הדרשה ששמה של התובעת ייקרא על יצירתה **בהיקף ובמידה המקובלים**. זאת ועוד, איני סבור כי נגרם לתובעת נזק במקרה כזה שבו שמה הוזכר בתחילת הכתבה ומתחת לתמונה הראשונה, אף אם הופרה הזכות המוסרית כאמור.

סיכום

35. התביעה כנגד הנתבעים מס' 1-3 נדחית. בנסיבות העניין ובהינתן השלב בו חזרה בה התובעת מהתביעה, תחויב התובעת לשאת בהוצאות נתבעים אלה בסכום של **4,000 ₪** בתוספת מס ערך מוסף.

36. התביעה כנגד הנתבע מס' 4 מתקבלת. כמפורט לעיל אני מחייב את הנתבע לשלם לתובעת בגין חמש הפרות של זכות היוצרים שלה סכום של **50,000 ₪**.

37. בהתחשב באופן המקוצר שבו נוהלו ההליכים ישלם הנתבע לתובעת שכר טרחת עורך דין בסכום של **5,000 ₪** וכן ישיב לה את האגרה.

בתי-המשפט

10

א 018571/08
תאריך: 18/11/2009

בית משפט השלום ירושלים
לפני: כב' השופט א' דראל

38. הסכומים הנפסקים ישולמו בתוך 30 יום ממועד המצאת פסק הדין לבאי כוח הצדדים.

ניתן היום א' בכסלו, תש"ע (18 בנובמבר 2009) בהיעדר הצדדים.
המזכירות תעביר את פסק הדין לבאי כוח הצדדים.

א' דראל, שופט